

รายงานผู้ป่วย

Geographic tongue

สุพัตรา นามมนตรี*
 สุพิตรา นีละนันท์*
 สุภาวดี ศรีทิน*
 สุวิกรรณ์ ฉายาพงศ์*
 กันธิมา ชัยปริญญา**

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการรายงานผู้ป่วย เกี่ยวกับลักษณะทางคลินิกของ Geographic Tongue ซึ่งเป็นรอยโรคที่สรุปหาสาเหตุของการเกิดโรคไม่ได้ เกิดได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ การเกิดโรคอาจจะสัมพันธ์กับสิ่งกระตุ้น หรือจากการแพ้พันธุ์ เกิดขึ้นกับ fiform papillae โดยจากการสูญเสีย papillae อย่างรวดเร็ว ทำให้การแทนที่เกิดขึ้นไม่เท็น จึงเห็นบริเวณ dorsal ของลิ้นเรียบหน้าเป็นสีแดงเป็นรอยด้าน มีขอบชัดเจน เป็นแบบสีขาว บางครั้งดูเหมือนรอยไฟไหม้ หรือบางครั้งเหมือนการติดเชื้อ แนวทางการรักษาตามอาการโดยวินิจฉัยได้จากการตรวจทางคลินิก แนวทางการรักษาตามอาการโดยวินิจฉัยได้จากการทางคลินิก รักษาด้วยยารูปแบบต่าง เช่น สเปรย์ ครีม ointment น้ำยาบ้วนปาก

คำไขรหัส : Geographic Tongue / Geographic stomatitis / Reiter Syndrom

บทนำ

Geographic Tongue เป็นชื่อของรอยโรคในช่องปาก มักจะเกิดทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ลักษณะของรอยโรค จะมีขนาดใหญ่และเล็กแตกต่างกัน เป็นสีแดงเป็นรอยด้านๆ มักเป็นรอยพื้นๆ เรียบบนลิ้น ซึ่งรอยแดงนี้จะมีขอบเขตชัดเจน เป็นแบบสีขาวโดยขอบจะหยักทำให้ดูเหมือนแผนที่ Geographic Tongue เป็นการอักเสบรูปแบบหนึ่งของลิ้น ที่ยังไม่ทราบสาเหตุ โดยปกติลิ้นของคนเราจะประกอบด้วย เส้นใยของกล้ามเนื้อ คลุมด้วย mucausmenbraue ด้านล่างของลิ้นจะมีลักษณะเรียบ ส่วนด้านบนของลิ้นจะคลุมด้วยปุ่มเล็กที่ยื่นขึ้นมาเรียกว่า papillae ซึ่ง papillae นี้จะมี 4 ชนิด คือ พิลิฟอร์ม, พังกิจิฟอร์ม, เชคัมกาเลต, และ พิลิเอต โดย 3 ชนิดจะมีตุ่มรับรส คือ พังกิจิฟอร์ม, พังกิจิฟอร์ม, เชคัมกาเลต, โพสิเอนต์ ส่วน 1 ชนิดลิ้นไม่มีตุ่มรับรส เรียกว่า papillae นี้ fiform papillae ซึ่งจะอยู่อย่างหนาแน่น Geogaphic tongue เป็นภาวะที่เกิดกับ fiform papillae โดยจะเกิดการสูญเสีย papillae อย่างรวดเร็วทำให้การแทนที่เกิดขึ้นไม่ทัน จึงเห็นบริเวณ dorsal ของลิ้นเรียบและที่เห็นเป็นสีแดงนั้นเนื่องจากมีเลือดมาเลี้ยงมาก (hyperemia) รอยโรคนี้มักเกิดขึ้นบริเวณ dorsal ของลิ้นรวมถึงด้านข้างของลิ้นก็อาจเกิดขึ้นได้

* นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) วิทยาลัยการสาธารณสุขสหวิธิชรา จังหวัดขอนแก่น

** อาจารย์หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) วิทยาลัยการสาธารณสุขสหวิธิชรา จังหวัดขอนแก่น